

Barnahusbesök för polisförhör – händelser före, under och efter

Maria Kläfverud

Barnahus finns på flera platser runt om i Sverige och tar emot barn som misstänks ha varit utsatta för brott, såsom våld eller sexuella övergrepp, för polisförhör och stöd. I Barnahus samverkar åklagare, polis, socialtjänst, barnmedicin, rättsmedicin samt barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Barn tas emot i en barnvänlig miljö och ska inte behöva träffa olika personer på olika platser. Om barnets vårdnadshavare är misstänkt, kan barn hämtas till förhör utan att vårdnadshavaren initialt känner till det och efter polisförhöret ska barnet vanligen hem till sina vårdnadshavare igen, om inte socialtjänsten bedömt att det finns behov av omedelbart skydd. I doktorsavhandlingen *Iscensätta barnperspektiv. Före, under och efter Barnahusbesök* (Kläfverud, 2021) följs vad som händer vid olika tidpunkter och platser före, under och efter Barnahusbesök för polisförhör, med stöd av vad barn och medföljande vuxna har berättat. Det här kapitlet utgör en sammanfattning och presenterar exempel ur avhandlingen, vilken visar på olika, ibland motstridiga, förväntningar som barn kan ställas inför i samband med Barnahusbesök. Vikten av att beakta händelser utanför själva Barnahuset lyfts fram.

Utifrån nationella riktlinjer ska samverkan kring barn som misstänks ha varit utsatta för brott präglas av ett ”konsekvent barnperspektiv” och ha barnets bästa i fokus (se Rikspolisstyrelsen, 2009 s.4). Det finns troligen olika sätt att se på vad ett barnperspektiv innebär. Det kan finnas intressekollisioner mellan barnets behov av skydd och omvårdnad kontra intresset av att utreda vem som är skyldig till ett misstänkt brott (Åklagarmyndigheten, 2019). Tidigare studier har pekat på spänningsförhållanden i Barnahussamverkan (Diesen & Diesen, 2010; Johansson, 2011). Det finns forskning som visat ett spänningsförhållande mellan straffrättslig logik och behandlingslogik, där den straffrättsliga logiken fått tolkningsföreträde framför behandlingslogiken, vilket kan visa sig genom att socialtjänsten inväntar polisens förhör innan vårdnadshavare informeras eller insatser tillsätts (Johansson, 2011). Det finns andra som i stället framhållit att det rättsliga påverks av psykosociala hänsynstaganden (Diesen & Diesen, 2010).

Barn utgör målgruppen för Barnahus och verksamheten har uppkommit för att förbättra för barn som brottsoffer. I en studie bland socialsekreterare dominerade ändå berättelsen om att Barnahus blivit bäst för handläggare och samarbetsparter (Olsson, 2017a). Frågan är vad barn och medföljande vuxna berättar om barns Barnahusbesök för polisförhör. Fokus i tidigare studier och riktlinjer har i stor utsträckning varit på själva Barnahuset och samverkan, vilket innebär att händelser före och efter besöket inte fått någon större uppmärksamhet.

Om vårdnadshavaren är misstänkt

Barn kan besöka Barnahus tillsammans med vårdnadshavare, men i de fall då vårdnadshavaren eller någon närstående till denne är misstänkt för att ha utsatt barnet kan barnet förhöras utan att vårdnadshavaren känner till det. Före barnet besöker Barnahus samråder representanter för de samverkande myndigheterna. Vid samrådet planeras huruvida barnet ska förhöras, behov av särskild företrädare och hämtning. På åklagares begäran förordnar tingsrätten en särskild företrädare, som kan fatta beslut i vårdnadshavarens ställe i frågor som rör förundersökning och rättegång (Åklagarmyndigheten, 2019). Vårdnadshavaren informeras om att barnet förhörts först efter förhöret. Den särskilda företrädaren är vanligtvis jurist och kan till exempel samtycka till att barnet förhörs av polis eller läkarundersöks. Tillvägagångssättet regleras i lag om särskild företrädare för barn (SFS 1999:997). Förfarandet används för att undvika att barnet påverkas inför förhör och att bevis undanröjs (Åklagarmyndigheten, 2019). Beslutet kan inte hemlighållas från vårdnadshavaren mer än en begränsad tid, vilket innebär att den särskilda företrädaren utses med kort varsel och därmed har begränsad tid för att bekanta sig med barnet (Forsman, 2017).

Barnet kan hämtas i förskolan eller skolan av den särskilda företrädaren, som då kan vara en ny och okänd person för barnet. En så kallad trygghetsperson, exempelvis en förskollärare, lärare, skolkurator eller skolsköterska, som känner barnet följer då med till Barnahuset för att erbjuda barnet trygghet i situationen.

Barns och medföljande vuxnas perspektiv

Den studie som presenteras i avhandlingen var en delstudie inom ramen för forskningsprojektet *Barn i Barnahus – tvärvetenskaplig*

studie ur barnperspektiv (se Olsson, 2017a, 2017b), vid Forskningsplattformen Hälsa i samverkan, Högskolan Kristianstad.

Huvudmaterialet i delstudien (fortsättningsvis kallad studien) består av intervjuer med barn (n=8), föräldrar (n=15) och trygghetspersoner (n=16). Det som barn, föräldrar och trygghetspersoner har gemensamt är att de kommer till Barnhuset på besök, att de inte ingår i Barnahussamverkan, att de kan sakna eller ha begränsad kunskap om Barnhuset före besöket, samt att de kan berätta om händelser före och efter besöket. Av de intervjuade barnen var tre flickor mellan 6 och 8 år, medan två pojkar och tre flickor var 14 eller 15 år. Barnen hade besökt Barnhuset för polisförhör vid ett eller flera tillfällen. Den initiala ambitionen och planen var att intervjua fler barn, men det visade sig vara svårt att få tillträde till barns röster. Innan barnet själv tillfrågats har flera vuxna (Barnahussamordnare, socialsekreterare och vårdnadshavare) behövt tillfrågas eller ge sitt samtycke, vilket visar på ett spänningsförhållande mellan att skydda barn och göra dem delaktiga.

De föräldrar som intervjuats har ett eller flera barn som besökt Barnhuset för polisförhör och samtliga intervjuade trygghetspersoner hade följt med barn till Barnhuset vid ett eller flera tillfällen. Resultat från ovan nämnda intervjuer har även tidigare publicerats (se Kläfverud, 2020; Olsson & Kläfverud, 2017). Förutom huvudmaterialet har bland annat skriftligt material och anteckningar från observationer av polisförhör använts. Det empiriska materialet kommer från ett svenskt Barnhuset.

Hämtning av barn

Inget av de intervjuade barnen kände till Barnhuset innan besöket. Bland föräldrar och trygghetspersoner var Barnhuset inte heller känt, med några få undantag. Resultaten visar att hämtningen och resan till Barnhuset inte enbart var en förflyttning från en plats till en annan. Det innebär också att barnet och trygghetspersonen förflyttas mellan roller (jfr Ashforth, 2000; Ashforth, Kreiner & Fugate 2000) och förväntningar förknippade med dessa. Barnet förflyttas exempelvis från rollen som förskolebarn eller elev till ett misstänkt brottsoffer och den vuxne från rollen som lärare till att vara barnets trygghetsperson. Den särskilda företrädaren är den enda som har befogenheter att bestämma hur barn ska komma till förhör (se t ex Åklagarmyndigheten, 2019) och denne kan även hämta barnet. När den särskilda företrädaren kom

till barnets förskola eller skola var denne en främmande person för barnet och trygghetspersonen. Trots att barn kan ha lärt sig att inte följa med främmande personer är det vad barnet förväntas göra i situationen. Barnet blir tillsagt att göra något som i vanliga fall inte tillåts. Barnet ombeds också lämna den plats, det vill säga förskolan eller skolan, där barnets föräldrar förväntar sig att barnet ska befinna sig. Det innebär att barnet ställs inför förväntningar som kan vara motstridiga. När barnet ska lämna skolan under skoldagen tillsammans med någon ur personalen kan det innebära att Barnahusbesöket uppfattas som något obligatoriskt. Ett exempel på det är när ett barn i lågstadiet åldern kom tillbaka till skolan och berättade för de andra barnen om Barnhuset, varpå barnen frågade när de skulle dit.

När barn hämtades i förskolan eller skolan förväntades de följa med. Barn fick i samband med hämtning vag och begränsad information som handlade om att de skulle följa med eller att "någon" ville "prata" med dem. Vidare framkom att trygghetspersonerna, vars uppgift är att trygga barnet i situationen, själva saknade kunskap och information. Det fanns en osäkerhet bland trygghetspersonerna gällande vart de skulle och vad som skulle ske. Trygghetspersoner antog uppdraget för barnets skull, trots eventuella egna känslor av oro eller obehag. Sådana känslor försökte trygghetspersonen att inte visa för barnet. I samband med att trygghetspersonerna fick sitt uppdrag förekom att de fick instruktioner om att inte berätta något för barnet, vilket i sin tur ledde till att barnets frågor lämnades obesvarade.

Om barn i samband med hämtningen fick veta att de skulle träffa polisen varierade. Information om att barnet skulle prata med polisen men inte varför, kunde väcka tankar hos barnet om huruvida barnet själv gjort sig skyldig till något eller att det skulle ha hänt en familjemedlem något. Ett barn i tonåren uttryckte även oro för om den misstänkte skulle vara på Barnhuset vid ankomst, då barnet inte fått information om vilka som skulle befinna sig där.

I samband med hämtning fick barn begränsad information och förväntades att passivt följa med, i stället för att bemötas som delaktiga aktörer. Det finns ett exempel där trygghetspersonen ändå bjöd in barnet till delaktighet genom att fråga barnet om det var "okej" när de skulle åka. Samtidigt innebar frågan en risk att det planerade tillvägagångs-

sättet inte skulle bli av om barnet svarat ”nej” och dess önskan hör-sammats. Det hade kunnat få till följd att förhöret inte skulle vara möjligt att genomföra.

Barnhusets väntrum, förhørsrum och medhörningsrum

Efter bilresan anlände barnet och trygghetspersonen till Barnhuset. I Barnhusets lokaler finns väntrum, förhørsrum och medhörningsrum, vilka används i samband med förhör. Platserna har olika syften. Barnet och den medföljande vuxne tas vanligen emot i ett väntrum. På det Barnhus som studerades bjöds barn på fika i väntrummet, hade möjlighet att leka, spela spel och se på film. Miljön har uppfattats som tillåtande av barn och vuxna. I väntrummet fick barnet möjlighet att bekanta sig med polisen inför förhöret. Barn har uppskattat mottagandet på Barnhuset. När barn visades lokalerna fick de se förhørsrummet och medhörningsrummet. I samband med det kunde den medföljande vuxne, trygghetsperson eller förälder, gå in och sätta sig i den fåtölj som barnet skulle sitta i under förhöret. Barnet fick då se detta via skärmen i medhörningsrummet. På så sätt fick barnet information om var barnet förväntades sitta i det kommande förhöret och att andra kunde se förhöret. När det var dags för förhör förväntades barnet ensamt följa med polisen till det sparsamt inredda förhørsrummet. Till skillnad mot hämtningen i förskolan eller skolan och vistelsen i väntrummet förväntades barnet agera i förhørsrummet, genom att svara på frågor om ett misstänkt brott och minnas detaljer om det-samma. Ett barn (8 år) beskrev att i väntrummet leker man och i förhørsrummet pratar man, vilket pekar på att förväntningar skiljer sig åt mellan dessa platser. Under förhöret var barnet och polisen ensamma i förhørsrummet. Medföljande förälder eller trygghetsperson fick stanna i väntrummet. Barnet kan av en misstänkt förövare ha blivit tillsagt att inte berätta för någon. I förhöret förväntas barnet att berätta vad som hänt, vilket innebär att barn även i förhørsrummet kan ställas inför motstridiga förväntningar.

I medhörningsrummet följdes polisförhöret av exempelvis åklagare, ytterligare en polis och socialsekreterare, vilka kunde se och höra förhöret med barnet via en skärm. Medhörning betraktas som effektivt för att barnet inte ska behöva upprepa sin berättelse (Landberg & Sve-din, 2013; Rikspolisstyrelsen, 2009). Vidare leder åklagarens närvaro till snabbare handläggning eftersom beslut kan fattas direkt i samband

med förhör (Rikspolisstyrelsen, 2009; Åklagarmyndigheten, 2019; Åklagarmyndigheten & Polismyndigheten, 2018). Tillvägagångssättet med förhörsrum och medhörningsrum kan betraktas med stöd av sociologen Erving Goffmans (1990) begrepp *frontstage* och *backstage* eller främre och bakre region som de också kallas. Besökare får del av det som visas upp för dem som publik, medan annat är dolt. Det finns en idé om att barn inte ska behöva träffa så många vuxna i samband med Barnahusbesök (Olsson, 2017a). Barnen fick exempelvis inte alltid veta vilka som såg förhöret från medhörningsrummet. Det kan tolkas som att barnet skyddas från att möta många olika vuxna i situationen, men innebär samtidigt att barn inte får information eller görs delaktiga i det som sker. Barn har rätt att få fullständig information om vilka som befinner sig i medhörningsrummet under förhöret (se t ex Rikspolisstyrelsen, 2009). Förhöret spelas också in med videokamera för att kunna användas vid en eventuell rättegång (Åklagarmyndigheten, 2019).

På Barnahuset fick barn mer information om vad som skulle ske och vilka förväntningar som fanns än i samband med hämtning. Resultaten visar att olika förväntningar är förbundna med tid och plats, men också att var och en förväntas vara på en särskild plats vid en särskild tidpunkt för att framträdandet ska ske enligt planering. Under förhöret ska barnet och den förhörande polisen vara i förhörsrummet, den medföljande vuxne i väntrummet och representanter från de samverkande myndigheterna i medhörningsrummet.

Återkomsten efter Barnahusbesöket

Vad som sker efter Barnahusbesöket har varit svårare att följa. Processer för brottsutsatta barn kan vara livslånga (Landberg, Kaldal & Eriksson, 2020), vilket inte har varit möjligt att följa i den aktuella studien. Fokus har här främst varit på vad som händer i närtid när barnet lämnat Barnahuset, som vid återkomsten till förskolan eller skolan. Om barnet inte bedömdes behöva omedelbart skydd lämnade barnet och trygghetspersonen Barnahuset efter förhör för att återvända till förskolan eller skolan. Om barnet senare skulle läkarundersökas, träffa socialtjänsten eller BUP skedde det inte på Barnahuset, vilket innebar att Barnahuset främst var ett ställe för polisförhör.

När barn skulle återvända till sin förskola eller skola aktualiserades frågan om vad barnet skulle säga till kamraterna vid återkomsten, då

det kunde uppstå frågor om var de hade varit. Ibland instruerade de vuxna barnet att använda sig av en vit lögn om tandläkarbesök för att inte behöva förklara och berätta. Det innebar att barnet ställdes inför motstridiga förväntningar i förhållande till tid och plats. I förhøret förväntades barnet att berätta sanningen för en polis som barnet inte tidigare hade träffat och publiken i medhörningsrummet. Efter Barnahusbesøket förväntades barnet i stället använda vita lögner i förhållande till de andra barnen. Enligt den förhörsmetod som används i Svenska polisen försäkra sig om att barnet förstår skillnaden mellan vad som är sant och inte (se NICHD, u.å.). Instruktionen om en vit lögn kan tolkas som ett sätt att skydda barnet och hjälpa barnet att sätta gränser avseende vad man berättar för andra. Det innebar att barnet på en plats förväntas berätta sanningen och på en annan använda sig av en lögn. Det förekom även att barnet inte fått några instruktioner alls om hur frågor från andra barn kunde besvaras och det fanns barn som valt att berätta om polisen och Barnahuset för de andra barnen.

När barnet och trygghetspersonen kom tillbaka till skolan förväntades de återgå till sina ordinarie roller, som exempelvis elev och lärare. I förskolan eller skolan finns andra förväntningar på barnet och den vuxne. Barnet delar den vuxnes uppmärksamhet med andra barn i klassen eller barngruppen. Barnahusbesøket placeras i vissa avseenden i en parentes när tillvaron återgår till det vanliga. En tanke är att det kan vara bra för barnet att inte behöva tänka på det som skett efter förhøret, men det innebär också en risk att barnets behov missas efter återkomsten till en plats med annat syfte, krav och förväntningar. Dagen fortsatte många gånger som om ingenting hade hänt och efter skoldagen skulle barnet återvända hem utan förberedelser. Det här tillvägagångssättet har dock uppmärksammats över tid och numera arbetar många svenska kommuner utifrån en modell som heter *Efter barnförhøret* (Elfström, Landberg & Olofsson 2017). Enligt modellen görs hembesök hos barnet och föräldrarna senare samma dag som förhøret genomförts.

Bland de medföljande trygghetspersonerna fanns exempel på att de inte pratat med barnet efter återkomsten. Det kunde handla om en osäkerhet avseende vad trygghetspersonen kunde säga till barnet. Trygghetspersoner fick inte veta vilken information barnet fick i samband med Barnahusbesøket och har efterfrågat återkoppling efter besøket utifrån att de träffar barnet varje dag. Barnet eller trygghetspersonen fick begränsad information inför besøket, vilket kan tänkas göra det

svårt att börja prata senare. Resultat från intervjuer med socialsekreterare har visat att de har förutsatt att trygghetspersonen och/eller den särskilda företrädaren har sett till att barnet fått stöd efter Barnahusbesöket (Olsson, 2017a). Bland föräldrar vars barn besökt Barnahus var det inte heller alla som pratade med barnet om det efteråt. Barnahusbesöket blir något som barnet behövt göra och sedan ska glömma bort.

Avslutande reflektioner och slutsatser

Barn förväntades i många avseenden ha en passiv roll före och efter Barnahusbesöket, där de vuxna inte involverat barnet. Förväntningarna på barn ändras mellan olika platser och tidpunkter. Ibland kan dessa förväntningar te sig motstridiga, exempelvis då barnet av polisen förväntas berätta om våld eller övergrepp som barnet utsatts för medan barnet av en förövare kan ha blivit tillsagd att inte berätta för någon. Även förväntningarna på barnets trygghetsperson förändras mellan platser. Resultaten pekar på vikten av att inkludera det som sker före och efter själva Barnahusbesöket i planering och genomförande. Om fokus enbart är det som sker på själva Barnahuset finns en risk att händelser som påverkar barnet, såsom hämtning och att återvända hem efter polisförhör, missas.

Vidare framgår att trygghetspersonen har en viktig roll nära barnet. Trygghetspersonen har till uppgift att erbjuda barnet trygghet i en situation som kan vara obekant för både barnet och trygghetspersonen. För att utföra sitt uppdrag behöver trygghetspersonen information, vilket numera rekommenderas (se Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2019; Åklagarmyndigheten & Polismyndigheten, 2018). Begränsad information bidrar till att utförandet av uppdraget skiljer sig åt mellan olika trygghetspersoner. Det krävs flexibilitet av barnet och trygghetspersonen när de med kort varsel kan behöva anpassa sig till nya situationer, förväntningar och roller. Trygghetspersonen kan ses som ett uttryck för barnperspektiv då dennes uppdrag är att trygga barnet. Uppdraget som trygghetsperson utformades utifrån vad trygghetspersonen själv gjorde det till och dennes barnperspektiv.

Som inledningsvis nämndes ska samverkan kring barn som misstänks ha varit utsatta för brott präglas av ett ”konsekvent barnperspektiv” (Rikspolisstyrelsen, 2009 s.4). Sedan riktlinjerna skrevs och sedan intervjuerna genomfördes har barnkonventionen blivit svensk lag (se SFS 2018:1197), vilket kan innebära att skrivningen får ytterligare

tyngd. Strävan efter barnperspektiv kan tänkas bli olika beroende på hur frivillig en situation är. I en mer frivillig situation finns större utrymme för att barnets vilja ska tillgodoses och det blir lättare för de vuxna att tillgodose barnets önskemål. Det finns situationer då barn kan behöva genomgå sådant som är obehagligt eller smärtsamt för att det ska leda till något bra för barnet, exempelvis behandling av en sjukdom. Vuxna kan då inte alltid tillgodose barnets önskemål och det som bedöms vara barnets bästa kan skilja sig från barnets önskemål i stunden. I sådana situationer är fokus på framtiden och vad som blir bra för barnet på sikt. Det ses som viktigt att förhöret blir av och utgångspunkten är att det är i barnets intresse att brott som barnet utsatts för klaras upp (Åklagarmyndigheten, 2019). De samverkande myndigheterna ska utföra sina uppdrag och tillgodose barnperspektivet, vilket kan innebära utmaningar. Resultaten visar att barn fick begränsad information i samband med hämtning. Det försätter barnet i ovisshet i stunden och kan syfta till att barnet inte ska börja prata om det som ska tas upp under förhöret i förtid. En tidigare kvalitetsgranskning har visat att det hos polisen fanns en rädsla för att information om förhöret och brottsmisstanken kunde påverka barnet att lämna en falsk berättelse (Landberg & Svedin, 2013). Rädslan för att information ska påverka barnet kan tolkas som att det straffrättsliga får företräde. Tystnaden kan också tolkas som att det läggs mer ansvar på barnet att själv hantera frågor, tankar och upplevelser. Att inte få information kan också påverka.

Det som kan uppfattas som rätt vid en särskild tidpunkt och på en särskild plats kan betraktas som motsatsen på en annan. Uppmaningen till barnet om att använda en vit lögn kan ses som ett sätt att skydda barnet i den situationen, men i förhållande till helheten innebär det att barn på en plats uppmanas säga sanningen och på en annan tillämpa vita lögner. Uppmaningen om att använda vita lögner hade förmodligen inte uppfattats vara till gagn för barnet om den gavs inför förhör. Exempel som pekar på motstridigheter visar på vikten av att betrakta situationer i förhållande till en helhet. Det som kan betraktas vara till fördel för barnet skiljer sig åt i förhållande till tid och plats.

När det som sker före och efter inte tas i beaktan finns det risk för att barnet möts av motstridiga förväntningar och att barnet bemöts som ett objekt utanför huvudnumret, trots ambitioner om barnperspektiv. Vidare är det av vikt att det finns utrymme för flexibilitet i förhållande till varje barn och varje möte.

Referenser

- Ashforth, B. E. (2000). *Role transitions in organizational life. An identity-based perspective*. New York: Routledge Taylor and Francis Group.
- Ashforth, B. E., Kreiner, G. E. & Fugate, M. (2000). All in a day's work. Boundaries and micro role transitions. *Academy of Management Review*, 25(3), 472–491. doi:10.5465/AMR.2000.3363315
- Diesen, C. & Diesen, E. F. (2010). Särskilt yttrande av Christian Diesen och Eva Diesen. I: A. Kaldal, C. Diesen, J. Beije & E. Diesen (red.), *Barnhusutredningen 2010* (s.153–158). Stockholm: Jure.
- Elfström, H., Landberg, Å. & Olofsson, G. (2017). *Efter barnförhöret. En modell för att ge stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel*. Stockholm: Stiftelsen Allmänna Barnhuset.
- Forsman, M. (2017). The Swedish "special representatives for children" and their role in Barnahus. I: S. Johansson, K. Stefansen, E. Bakketeig & A. Kaldal (red.), *Collaborating against child abuse exploring the Nordic Barnahus model* (s. 221–248). Cham: Palgrave Macmillan.
- Goffman, E. (1990). *The presentation of self in everyday life*. London: Penguin.
- Johansson, S. (2011). *Rätt, makt och institutionell förändring. En kritisk analys av myndigheters samverkan i barnahus*. Doktorsavhandling. Lund: Lunds universitet.
- Kläfverud, M. (2020). Förväntningar på barn i samband med Barnahusbesök. I L. Harrysson & G. Andersson (red.), *Barn och socialt arbete: Socialhögskolans årsbok 2019*. Lund: School of Social Work, Lund university.
- Kläfverud, M. (2021). *Iscensätta barnperspektiv. Före, under och efter Barnahusbesök*. Doktorsavhandling. Lund: Lunds universitet.

Landberg, Å., Kaldal, A. & Eriksson, M. (2020). *Delaktighet genom kunskap, kontroll och gemenskap. Barnets väg genom Barnahus*. Lund: Studentlitteratur.

Landberg, Å. & Svedin, C.-G. (2013). *Inuti ett Barnahus. En kvalitetsgranskning av 23 svenska verksamheter*. Stockholm: Linköpings universitet och Rädda barnen.

NICHD. (u.å.). *The National Institute of Child Health and Human Development (NICHD) Protocol. Intervjuguide*. Hämtad 2020-05-24 från <http://www.nichdprotocol.com/Stockholm.pdf>

Olsson, A-M. E. (2017a). *Barn i Barnahus. En främmande fågel i Socialtjänstens service och familjesystem*. Kristianstad: Forskningsplattformen Hälsa i Samverkan, Högskolan Kristianstad.

Olsson, A-M. E. (2017b). *Barns hälsa. Barn i Barnahus och BBIC-utredningar*. Kristianstad: Forskningsplattformen Hälsa i Samverkan, Högskolan Kristianstad.

Olsson, A-M. E. & Kläfverud, M. (2017). To be summoned to Barnahus. Children's perspectives. I: S. Johansson, K. Stefansen, E. Bakketeig & A. Kaldal (red.), *Collaborating against child abuse. Exploring the Nordic Barnahus model*. (s. 57–74). Cham: Palgrave Macmillan.

Rikspolisstyrelsen (2009). *Delredovisning av regeringsuppdrag avseende gemensamma nationella riktlinjer kring barn som misstänks ha varit utsatta för brott och kriterier för landets Barnahus*. Stockholm: Rikspolisstyrelsen.

SFS 1999:997. *Lag om särskild företrädare för barn*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svenskforfattningssamling/lag-1999997-om-sarskild-foretradare-for-barn_sfs-1999-997

SFS 2018:1197. *Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svenskforfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197

Stiftelsen Allmänna Barnhuset (2019). *Det fjärde rummet. En modell för stöd och behandling för barn som utsatts för våld och övergrepp*. Stockholm: Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

Åklagarmyndigheten (2019). *Brott mot barn. Åklagarens barnhandbok*. Göteborg: Åklagarmyndigheten, Utvecklingscentrum.

Åklagarmyndigheten & Polismyndigheten (2018). *Förhör med barn. Förhör med vuxna som har osynliga funktionsnedsättningar.Handledning för polis och åklagare vid planering och genomförande*. Åklagarmyndigheten, Utvecklingscentrum Göteborg; Polismyndigheten, Utvecklingscentrum Väst; Polismyndigheten, Utvecklingscentrum Mitt.